

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност

Направените предложения за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) са във връзка с необходимостта от хармонизиране на българското данъчно законодателство с изискванията на европейските директиви и решения на Съда на Европейските общности в областта на косвеното облагане, както и с прецизиране на разпоредбите, които създават затруднения при практическото прилагане на закона.

Промени, във връзка с изискванията на Директива 2008/8/ЕО на Съвета от 2008 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО по отношение на мястото на доставката на услуги като от 1 януари 2013 г. се променя мястото на изпълнение на доставка на услуги по отдаване под наем или предоставяне за ползване на превозни средства на данъчно незадължено лице.

Промени, във връзка с изискванията на Директива 2010/45/ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност.

С предложените промени се определят условията и правилата за фактуриране на доставките с цел ясно да се разграничи държавата-членка, чиито правила за фактуриране се прилагат. Предлагат се изменения по отношение на някои изисквания относно информацията, която да се посочва във фактурите, за да се постигне по-ефикасен данъчен контрол и равнопоставено третиране на трансграничните и националните доставки, както и електронно фактуриране. Фактурите на хартиен носител и електронните фактури следва да се третират равнопоставено, независимо от избора на данъчно задълженото лице. Предвидено е задължение за гарантиране автентичност, цялост и четливост на фактурите. Автентичността на произхода, целостта на съдържанието и четливостта на фактурата и известието към фактурата се осигуряват чрез какъвто и да е контрол на стопанската дейност, при който се установява надеждна одитна следа. Автентичността и целостта на електронните фактури могат да бъдат осигурени чрез използване на определени съществуващи технологии, като например електронен обмен на данни и усъвършенствани електронни подписи. При съхраняването на фактури с помощта на електронни средства, гарантиращи онлайн достъп до съответните данни, за целите на контрола данъчно задължено лице следва да осигури онлайн достъп на компетентните органи на държавата-членка, в която е установено, а когато ДДС е дължим в друга държава-членка - на компетентните органи на последната.

В тази връзка са предложени и съответните промени в Закона за счетоводството относно фактурирането на стопанските операции.

Промени във връзка с писмо на Европейската комисия EU Pilot 2781/11 за несъответствия на разпоредби в закона с Директива 2006/112/ ЕС.

Във връзка с писмо на Европейската комисия EU Pilot 2781/11 за несъответствия на разпоредби в закона с Директива 2006/112/ ЕС, , със законопроекта се предлага промяна, която възстановява правната уредба, действаща преди датата на присъединяването ни към ЕС по отношение на правото на приспадане на данъчен кредит при доставки на мотоциклети и леки автомобили. Правната уредба, в сила от 1 януари 2007 г., ограничава това право на приспадане за посочените доставки.

Промени, свързани с прецизиране на разпоредби и редакционни промени, във връзка с възникнали затруднения при практическото прилагане на закона.

Направено е предложение за изменение, с което безвъзмездното извършване на услуга от държател/ползвател за подобрене на нает или предоставен за ползване актив е приравнено на възмездна облагаема доставка. Законопроектът предвижда, че не е налице доставка при извършване на преобразуване (апорт) на бюджетни, държавни или общински предприятия. Предвидена е промяна за удължаване на срока от 7 на 45 дни за подаване на опис за наличните активи към датата на регистрацията. Предложено е изменение, което дава право на лицата, които не са приспаднали данъчен кредит за стоките и услугите, които при придобиването им са били предназначени за извършване на освободени доставки или за дейности извън независимата икономическа дейност, да могат да приспаднат данъчен кредит в случай, че променят предназначението на стоките и услугите и ги използват за облагаеми доставки.

Със законопроекта се предлага изменение, свързано с предотвратяване на злоупотреби с ДДС, когато доставчиците са нерегистрирани по ЗДДС лица. За отстраняване на възникнали в практиката затруднения са предложени някои редакционни и технически промени.

Промени в други данъчни закони:

Със заключителните разпоредби на законопроекта се предлагат промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за счетоводството и Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Промените в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и част от промените в Закона за корпоративното подоходно облагане и Закона за данъците върху доходите на физическите лица са свързани с проекта за намаляване на банковите сметки на НАП и кодовете за вид плащане, индивидуализиращи вида на данъка или задължителната осигурителна вноска. Целта на промените е съществено намаляване на разходите на задължените лица за такси, свързани с банковите преводи за заплащане на публични задължения, предимно на данъци и осигуровки. Намаляването на грешките, допускани от задължените лица и търговските банки, произтичащи от многобройните кодове за вид плащане и различните банкови сметки за данъци и осигуровки, е полза, както за администрацията, така и за клиентите на НАП, което от своя страна води до намаляване на заявленията за корекция, подавани от лицата при допуснати от тях неточности и намаляване на платежните документи за поправяне на некоректни плащания.

В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК):

Предлага се да бъде променен редът на погасяване на публичните задължения в чл. 169 от ДОПК, когато длъжникът не е в състояние да погаси всички задължения. Въвежда се поредност на погасяването по реда на настъпване на падежа на задължението, без значение начина на установяването му – чрез декларация или издаден от администрацията акт. При повече задължения с един и същ падеж те се погасяват съразмерно на главниците им. Последното уточнение е необходимо с оглед разликите в лихвените равнища между данъците и задължителните осигурителни вноски.

Проектът обхваща само събираните от НАП вземания за данъци и задължителни осигурителни вноски, преди образуване на изпълнително производство. След образуване на изпълнително дело по отношение на събираните публични вземания, включително и от други взыскатели, се планира агенцията да администрира отделна набирателна сметка.

Поради възприетия в ДОПК принцип на предварителното изпълнение на актовете, за да бъдат избегнати проблеми в практическото прилагане по отношение на подлежащи на изпълнение, но оспорени актове, е предложено принципът на погасяване на най-старото задължение да не се прилага по невлезли в сила актове. Предварителното изпълнение на същите следва да се осъществи чрез заплащането им в хода на принудителното изпълнение по особената набирателна сметка. Ако лицето желае доброволно да изпълни акта, същото следва да заяви това преди образуването на изпълнителното дело.

Същевременно предложените в ЗКПО и ЗДДФЛ промени са свързани с намаляване на административната тежест за бизнеса и гражданите. Значително се облекчава режимът на деклариране и внасяне на корпоративни данъци и данъци върху доходите на физическите лица, включително и за авансовите вноски, като за последните е предложен и нов ред за определяне. Предвидени са промени и във връзка с приетия нов Закон за хазарта в сила от 1 юли 2012 г. Предложенията за промени ще доведат и до намаляване на разходите за администриране на данъците от приходната администрация.

В Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО):

С проекта се предлага авансовите вноски за корпоративен данък да се определят на базата на прогнозна данъчна печалба, декларирана от данъчно задължените лица, без да се вземат предвид данъчните им печалби от предходни години.

Предвижда се данъчно задължените лица, чиито нетни приходи от продажби за предходната година не превишават 300 000 лв., да не правят авансови вноски за корпоративен данък. Съгласно сега действащата разпоредба авансови вноски не правят лицата с нетни приходи от продажби до 200 000 лв. Предоставена е възможност тези лица да могат по свое желание да правят тримесечни авансови вноски.

Предлага се данъчно задължените лица, чиито нетни приходи от продажби за предходната година са в диапазона между 300 000 лева и 3 000 000 лв. да правят тримесечни авансови вноски за корпоративен данък, а тези чиито нетни приходи от продажби за предходната година превишават 3 000 000 лева да правят месечни авансови вноски.

Съгласно друга промяна данъчно задължените лица ще декларират авансовите вноски за периода от април на текущата календарна година до месец март на следващата календарна година заедно с подаване на годишната данъчна декларация за предходната календарна година.

С проекта се предлага данъчната основа за определяне на данъка върху представителните разходи и данъкът върху социалните разходи, предоставени в натура, да бъде в размер на начислените разходи за съответната година, а не начислените разходи за съответния месец, какъвто е досега действащия режим.

За данъка върху разходите е предвидено да стане годишен данък и да се внася еднократно в срок до 31 март на следващата година. Съгласно сега действащата разпоредба данъкът върху разходите е месечен данък и се внася ежемесечно до 15-то число на месеца, следващ месеца в който е начислен разхода.

Във връзка с приетия нов Закон за хазарта в сила от 1 юли 2012 г. са предвидени промени в разпоредбите, уреждащи данъка върху хазартната дейност, включително регламентиране облагането на дейността, извършвана от организаторите на хазартни игри от разстояние. С промяната се цели съответствие на данъчния закон с новия Закон за хазарта, усъвършенстване на данъчното законодателство, регламентиращо облагането на дейността, извършвана от организаторите на хазартни игри и улесняване на практическото прилагане, както от страна на данъчно задължените лица, така и от страна на приходната администрация.

За хазартните игри (лотарии, томболи, числови лотарийни игри Бинго и Кено, тото, лото и игри със залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета, игри със залагания върху случайни събития и със залагания, свързани с познаване на факти) се запазва ставката от 15 на сто и се въвежда намалена ставка от 7 на сто, когато същите са организирани от разстояние. Въвеждането на намалена ставка за игрите от разстояние е съобразено с международната конкуренция в сектора, както и с това предлагането и потреблението на хазартни услуги да бъде запазено на територията на страната. Намалената ставка ще може да се прилага след постановяване на положително решение от ЕК за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи. За игрите в игрално казино, за които се събира такса или комисионна за участие данъкът върху хазартната дейност е в размер 15 на сто върху събраните такси и комисионни.

Проектът предвижда данъкът върху приходите на бюджетните предприятия да стане годишен данък и да се внася еднократно в срок до 31 март на следващата година, а не ежемесечно, както е досегашния ред.

Данъкът върху дейността от опериране на кораби се предлага да стане годишен данък и да се внася еднократно в срок до 31 март на следващата година. Данъкът върху дейността от опериране на кораби съгласно сега действащия ред се внася ежемесечно в срок до края на следващия месец.

Въвежда се нова разпоредба, с която разходите за подкуп изрично се посочват като непризнати за данъчни цели. Това предложение е свързано със задължение на Република България, като държава страна по Конвенцията на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки, да приведе законодателството си в съответствие с разпоредбите на конвенцията и Препоръките от 2009 г. за по-нататъшна борба с подкупването чрез въвеждането на изрична забрана за признаване на подкупите като разходи за данъчни цели.

Създава се нова административнонаказателна разпоредба, с която се предвиждат санкции за неспазване на реда и условията за отпечатване на ваучери за храна – необходимите реквизити, срок и т.н., както и техническа промяна в условията за издаване/отнемане на разрешенията за осъществяване на дейност като оператор на ваучери за храна.

Направени са и предложения за други промени, свързани с прецизиране текстовете на закона.

В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ):

Промените могат да бъдат обособени в две основни групи.

Първата група предложения са насочени към отстраняването на съществуващи законодателни пропуски и внасят яснота по появили се в тази връзка затруднения в практиката по прилагането на закона. Законопроектът предвижда правила за определяне на цената на придобиване при продажба или замяна на недвижимото имущество, в случаите на заличаване на едноличен търговец, когато имуществото на предприятието е преминало към физическото лице - собственик. В тази връзка е предложено въвеждането в ЗДДФЛ на понятието „данъчна стойност” на имуществото, идентично с това в ЗКПО.

Въвежда се срок за издаване на образците на служебните бележки за придобити доходи по извънтрудови правоотношения във връзка с влязлата в сила от 1 януари 2012 г. глоба за неиздаване на такава бележка от страна на платците на доходи.

Предвижда се значително стесняване обема на информацията, която данъчно задължените лица предоставят в НАП, с оглед намаляване на административната тежест за данъчно задължените лица при декларирането. Например, предложено е в справката, която се подава от предприятията и самоосигуряващите се лица-платци на доходи за изплатените от тях през годината доходи на физически лица, да се въведе праг от 5 000 лв. по отношение на изплатените доходи от разпореждане с финансови инструменти, от допълнително доброволно осигуряване, получени след придобиване право на допълнителна пенсия, доходите от лихви по депозити в чуждестранни банки, лихвите от държавни и общински облигации, от печалби от хазартни игри, изплатените доходи от рента и аренда. В този смисъл предприятията – платци на дохода не следва да подават справка към НАП, освен в случаите, когато изплатените доходи надхвърлят 5 000 лв. Това значително улеснява платците на доходи, доколкото физическите лица, получили този вид доходи над посочения размер, ще бъдат много по-малко.

Втората група предложения, са направени във връзка с основната насока на промените в ЗДДФЛ, а именно - намаляването на административната тежест на данъчно задължените лица. Те са ориентирани изцяло към облекчаването на данъчно задължените лица по отношение декларирането и внасянето на данъци. Предложено е окончателните данъци върху

доходите на чуждестранни и местни физически лица от източник в България и чужбина да се внасят на тримесечие, вместо ежемесечно, както е в момента.

Предвижда се още едно улеснение на данъчно задължените лица по отношение сроковете и механизма за внасяне на данъка, а именно предложено е да се изравнят сроковете за внасяне на авансовия данък за доходите от извънтрудови правоотношения, от наем и друга стопанска дейност, независимо от статута на платеща на дохода. Съгласно сега действащите разпоредби има разлика в зависимост от това чие е задължението за внасяне на данъка: когато задължението е на платеща на доходите, срокът за внасяне на авансовия данък е до 10-то число на следващия месец, а когато задължението за внасяне е на получателя на дохода, срокът е до 15-то число на месеца, следващ тримесечието на придобиването на дохода, като за 4-то тримесечие авансов данък не се внася. С предложението се въвежда еднакво облагане на доходи от един и същи вид.

Предложени са и някои технически промени, които са във връзка с основните предложения.

В Закона акцизите и данъчните складове (ЗАДС):

Предвижда се промяна в акцизните ставки във връзка с поетите ангажименти за поетапно повишаване на акцизите върху горивата до достигане на минималните нива на облагане в ЕС.

Прецизира се чл. 20, ал. 1 от ЗАДС относно момента, в който лицата са задължени да начисляват с данъчния документ дължимия акциз, като терминът „заплащане” се заменя с „начисляване”, предвид това че на датата на освобождаването за потребление на стоките възниква задължение за начисляване на акциз, а не задължение за заплащането му. Задължението за заплащането на акциза възниква с подаване на акцизната декларация и лицата следва да го реализират в срока за подаването ѝ. В тази връзка е прецизирана използваната терминология в закона в чл. 21, ал. 1 от ЗАДС, където се определя кои акцизни стоки се освобождават от облагане с акциз.

В чл. 33, ал. 3 от ЗАДС отпада задължението при прилагане на акцизните ставки върху природен газ и въглища, използвани за отопление, тези енергийни продукти да се придружават от документа съгласно Приложение № 14а от Правилника за прилагане на ЗАДС. По този начин ще се намали административната тежест за лицата, които извършват дейности с тези енергийни продукти.

Създава се допълнителен реквизит в данъчния документ по чл. 85 от закона, в който да се вписват законовите основания за неначисляване на акциз, което ще въведе до по-голяма яснота при прилагането на правната уредба за освобождаването от облагане с акциз.

Промяната в § 78 от ПЗР на ЗАДС има за цел да поясни, че определеният преходен период се отнася до всички лица по чл. 57а, ал. 1, т. 2 и 3 от закона.

В Закона за счетоводството:

Предвижда се постъпилите на чужд език в предприятията данъчни документи по смисъла на ЗДДС да се изключат от общите изисквания за задължителен превод на български език. Промяната произтича от въвеждането на Директива 2010/45/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2010 г. за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на правилата за фактуриране на данък върху добавената стойност (ОВ, L 189/1 от 22 юли 2010 г.).

В Закона за публичното предлагане на ценни книжа:

С проекта е предложена промяна и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, съгласно която Фондът за компенсиране на инвеститорите се освобождава от заплащането на корпоративен данък за дейността по компенсиране на инвеститорите. Предложението за промяна е породено от правния статут, нормативно регламентирани функции и цели, за които Фондът за компенсиране на инвеститорите е създаден.